

4. juni 2021

Magtanvendelser på det specialiserede socialområde

Hvert tiende medlem ansat i psykiatrien og på bosteder eller døgninstitutioner svarer, at det ikke er alle magtanvendelser på deres arbejdsplads, der indberettes, selvom det er et lovkrav. Tilmed er hvert syvende medlem ligefrem blevet instrueret i at kalde magtanvendelser for noget andet for at undgå indberetning.

Det viser en ny undersøgelse gennemført blandt FOA-medlemmer ansat på bosteder, døgninstitutioner og i behandlingspsykiatrien. Undersøgelsen blev gennemført i perioden fra 29. april til 10. maj 2021. I alt 1.912 FOA-medlemmer inden for målgruppen besvarede spørgeskemaet.

Hovedkonklusioner:

- Mere end hver fjerde (28 %) har inden for det seneste år foretaget magtanvendelser over for borgere månedligt eller oftere.
- Ifølge hver tiende er det ikke alle magtanvendelser, der bliver indberettet. Yderligere 17 procent svarer, at de ikke ved, om alle sager indberettes.
- Et ud af syv medlemmer (14 procent) er blevet instrueret i at kalde magtanvendelser for noget andet for at undgå indberetning.
- 77 procent føler sig rustet til at håndtere brug af magtanvendelser, mens 17 procent ikke gør.
- 81 procent oplever, at ledelsen har fokus på forebyggelse af magtanvendelser, mens 10 procent er uenige.

KONTAKT

Notat udarbejdet af:
FOA Fag og Politik

Presse/Fagbladet:

Politisk ansvarlig:

Lars Ole Preisler Hansen
Tlf. 46 97 25 12

Ulla Gunge
Tlf. 46 97 24 73

Kim Henriksen
Tlf. 46 97 23 47

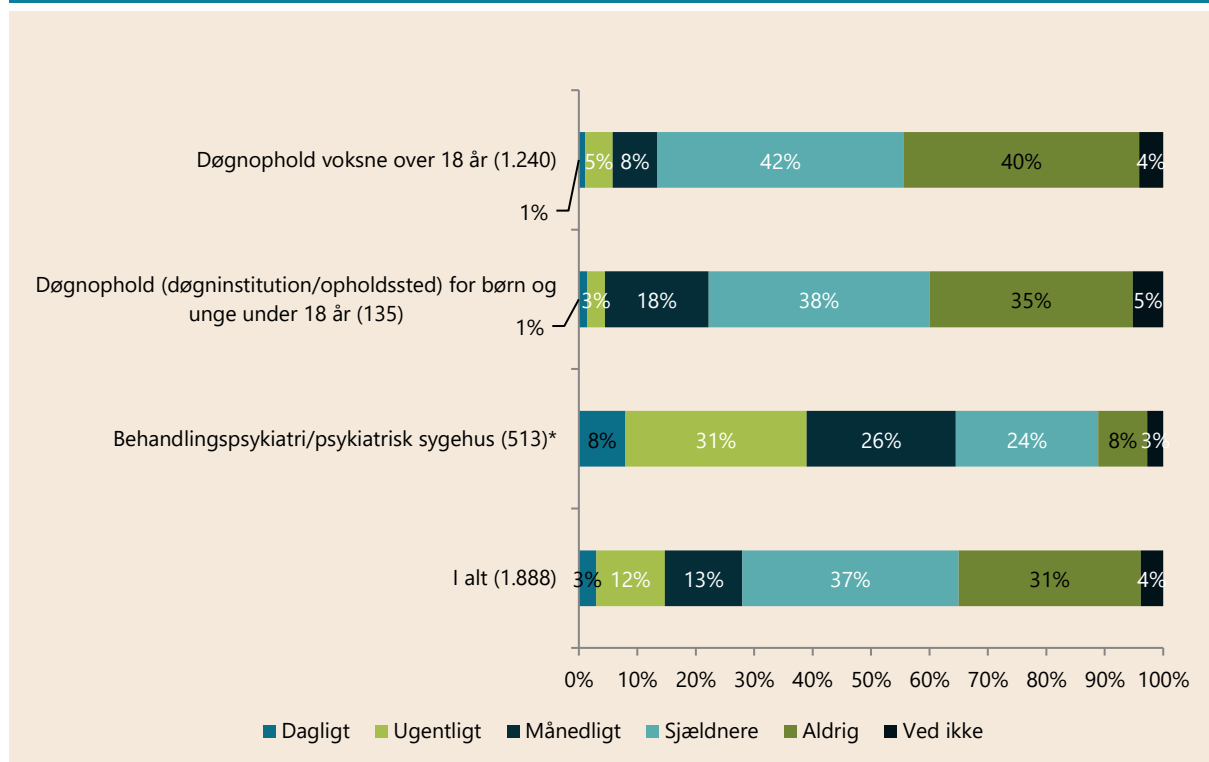
Torben Klitmøller Hollmann
Tlf. 23 26 75 79

28 procent foretager magtanvendelser månedligt eller oftere

3 procent har inden for det seneste år dagligt foretaget magtanvendelse overfor borgere på arbejdspladsen. 12 procent har svaret "Ugentligt", mens yderligere 13 procent har svaret "Månedligt". Sammenlagt 28 procent har således mindst en gang om måneden inden for det seneste år foretaget magtanvendelser på arbejdspladsen. Yderligere 37 procent har svaret "Sjældnere", mens 31 procent har svaret "Aldrig".

Hypigheden af magtanvendelse er markant højere i behandlingspsykiatrien/psykiatrisk sygehus end på bosteder og døgninstitutioner. I behandlingspsykiatrien er det således hele 65 procent sammenlagt, som inden for det seneste år har foretaget magtanvendelser månedligt eller oftere.

Figur 1. Hvor ofte har du inden for det seneste år foretaget magtanvendelse over for borgere på din arbejdsplads?

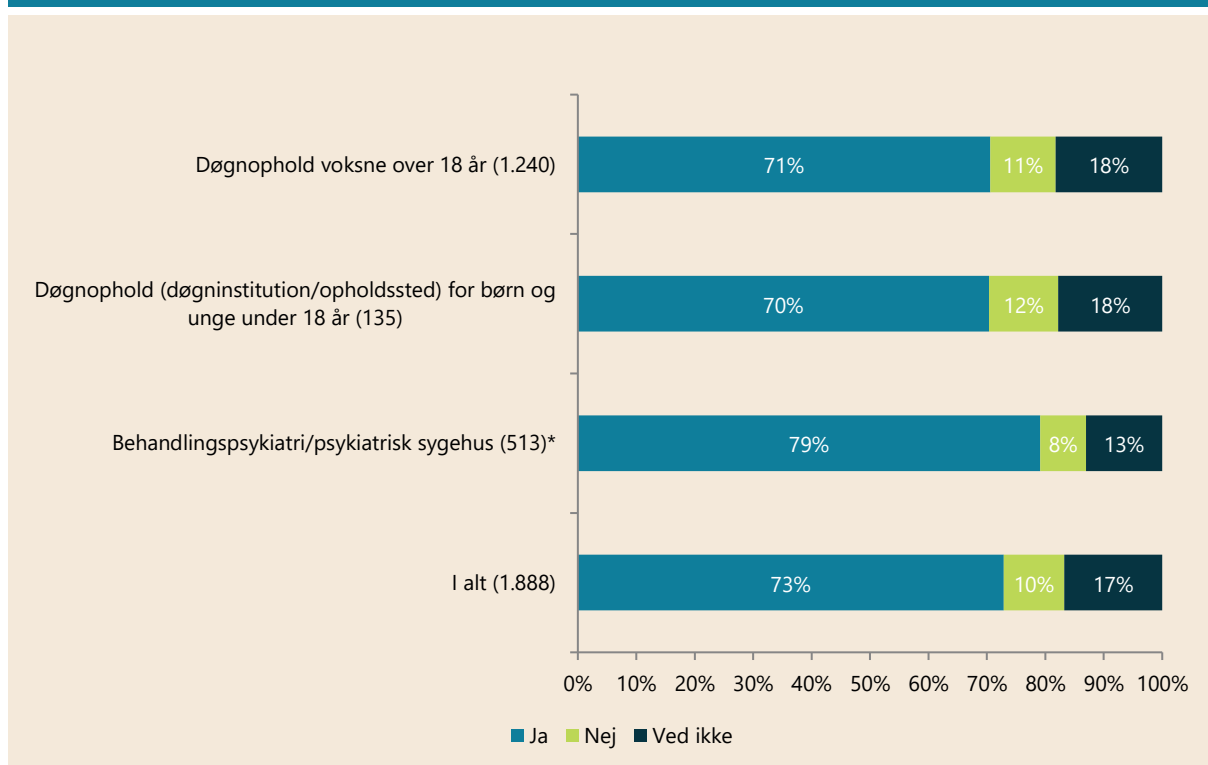
Antal svar: Se parenteserne i figuren

* Ifølge psykiatriloven benyttes begrebet "tvang" i stedet for "magtanvendelse" på det psykiatriske område.

Hver tiende svarer, at ikke alle magtanvendelser indberettes

73 procent svarer, at alle magtanvendelser på arbejdspladsen med udgangspunkt i deres kendskab indberettes. Modsat svarer 10 procent, at ikke alle magtanvendelser indberettes, selvom det er et lovkrav. 17 procent har svaret "Ved ikke".

Figur 2. Med udgangspunkt i din viden: Indberetter din arbejdsplads alle magtanvendelser?

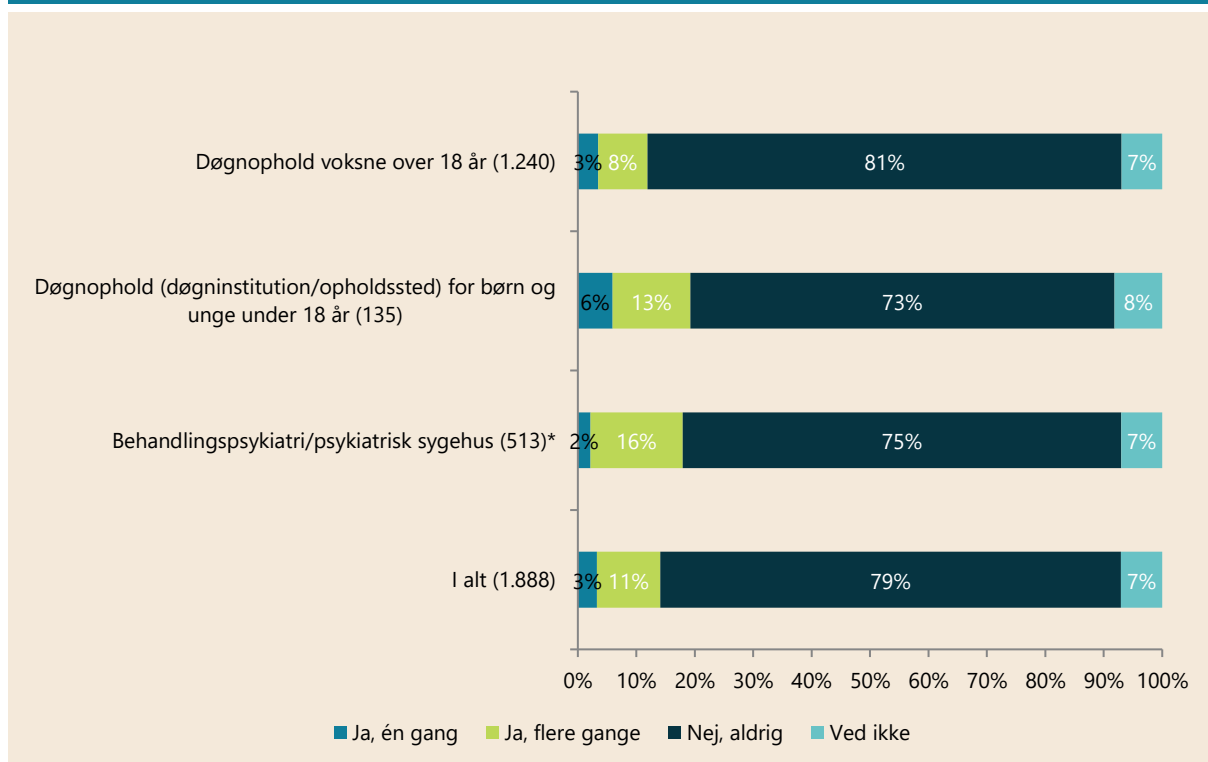
Antal svar: Se parenteserne i figuren

* Ifølge psykiatriloven benyttes begrebet "tvang" i stedet for "magtanvendelse" på det psykiatriske område.

14 procent er blevet instrueret i at kalde magtanvendelser noget andet for at undgå indberetning

3 procent er blevet instrueret i det en enkelt gang, mens yderligere 11 procent er blevet det flere gange. 79 procent har svaret "Nej, aldrig".

Figur 3. Er du blevet instrueret i at kalde magtanvendelser noget andet, fx fysisk guidning, for at nedbringe antallet af magtanvendelser, der skal indberettes?

Antal svar: Se parenteserne i figuren

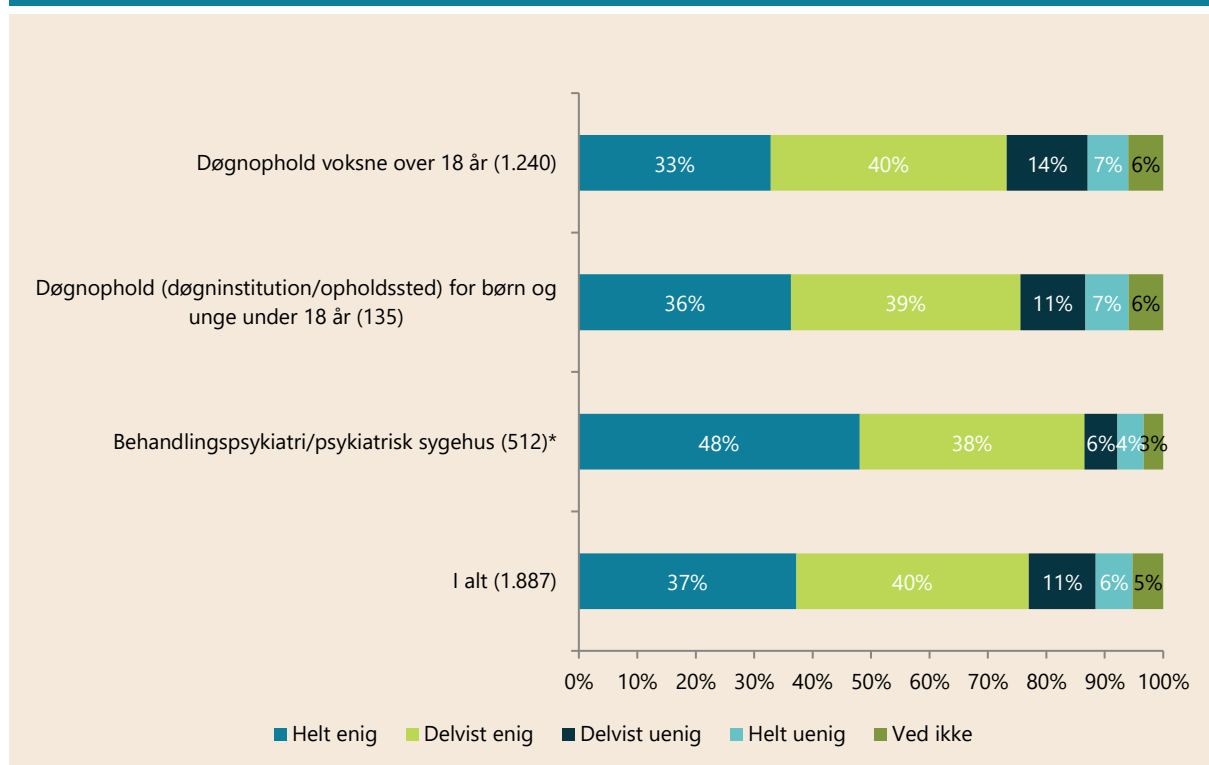
* Ifølge psykiatriloven benyttes begrebet "tvang" i stedet for "magtanvendelse" på det psykiatriske område.

77 procent føler sig klædt på til at håndtere magtanvendelser – 17 procent gør ikke

37 procent er helt enige i udsagnet og 40 procent delvist enige. Modsat er 11 procent delvist uenig og 6 procent helt uenig.

Figuren viser også, at ansatte i behandlingspsykiatrien føler sig bedre klædt på end ansatte på bosteder og døgninstitutioner.

Figur 4. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg føler mig godt klædt på til at håndtere brug af magtanvendelser i mit arbejde

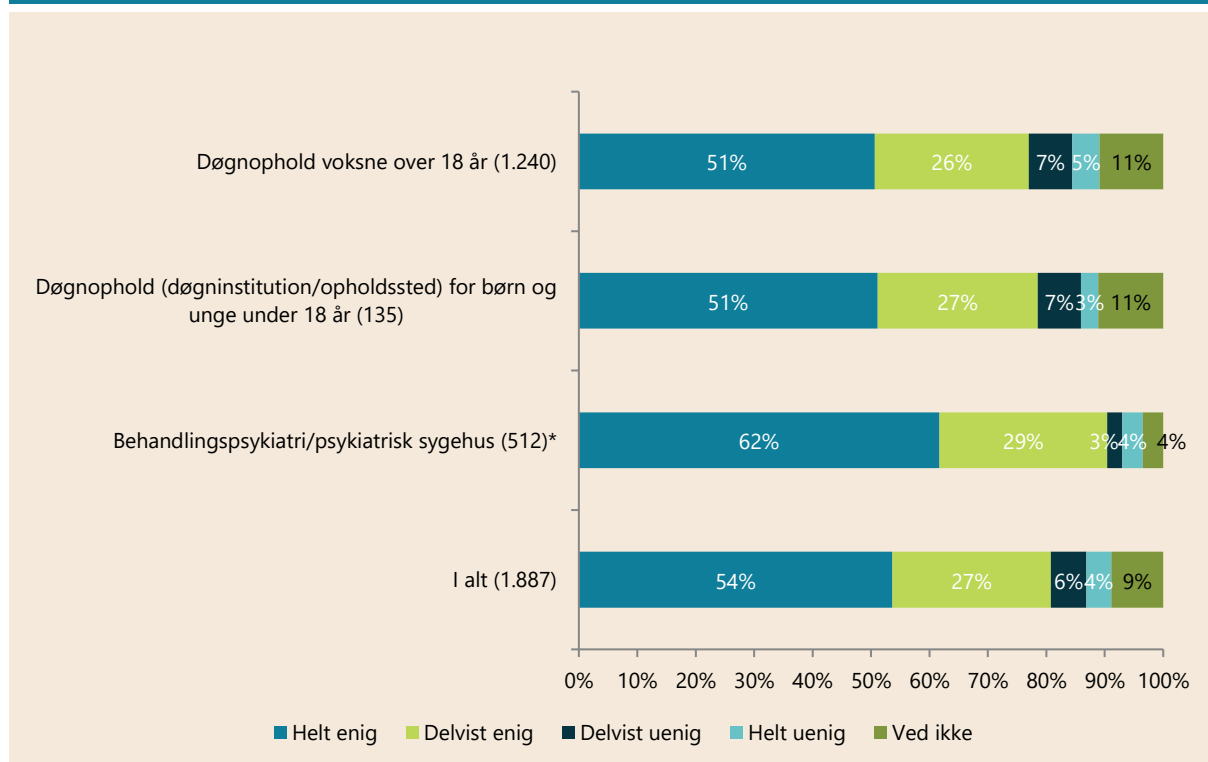
Antal svar: Se parenteserne i figuren

* Ifølge psykiatriloven benyttes begrebet "tvang" i stedet for "magtanvendelse" på det psykiatriske område.

81 procent oplever, at ledelsen har fokus på forebyggelse af magtanvendelser – Det oplever 10 procent ikke

54 procent har svaret "Helt enig" og 27 procent "Delvist enig". Modsat har henholdsvis 6 og 4 procent svaret delvist og helt uenig.

Figur 5. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Ledelsen på min arbejdsplads har fokus på at forebygge magtanvendelser

Antal svar: Se parenteserne i figuren

* Ifølge psykiatriloven benyttes begrebet "tvang" i stedet for "magtanvendelse" på det psykiatriske område.

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført i perioden fra 29. april til 10. maj 2021

Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen var erhvervsaktive medlemmer af FOAs Social- og Sundhedssektor og Pædagogisk Sektor, som er ansat på bosteder og døgninstitutioner samt i behandlingspsykiatrien.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet i en elektronisk spørgeskemaundersøgelse udsendt på mail til alle medlemmer inden for målgruppen. Der blev udsendt én påmindelse til deltagerne.

Antal besvarelser og svarprocent

I alt blev 10.805 medlemmer inviteret til undersøgelsen. Det viste sig, at 334 e-mailadresser var uvirksomme. Det reelle antal inviterede var således 10.471. Heraf gennemførte 2.859 medlemmer undersøgelsen fuldt ud, mens 193 kun angav nogle svar. Den samlede svarprocent for fuldt gennemførte besvarelser var således 27 procent.

947 respondenter viste sig at være uden for målgruppen og blev derfor sorteret fra. Svarene i dette notat bygger således på i alt 1.912 gennemførte besvarelser inden for målgruppen.